

Årsberetning 2019

Utarbeidet av Bybanen AS
OKTOBER 2020

bybanen
BERGEN LIGHT RAIL

Innhold

Organisasjonen

Et år i bevegelse	3
Organisasjonsoversikt	4

Et døgn med Bybanen

Nattskiftet er over	8
Byen våkner	10
Lunsjpause	12
Rushtid	14
Kveldstur	16
Nattskiftet begynner	18
I morgen er en ny dag	20

Styret

Høy endringstakt og ambisiøse mål	23
Styrets beretning for 2019	24

Årsregnskap 2019

Resultatregnskap	36
Balanse pr. 31. desember 2019	37
Kontantstrømoppstilling	39
Noter til regnskap	40
Revisors beretning	49

Årsberetning 2019

Bybanen AS

Utarbeidet av Bybanen AS

Oktober 2019

Design: Apriil Reklame AS

Tekst: Bybanen AS og Apriil Reklame AS

Foto: Morten Wanvik

Et år i bevegelse

I Bybanen er det alltid noen på jobb. Selv om natten, når du ligger og sover. Sporene slipes og renses. Kjøreledningen repareres. Vogner vaskes, og gjøres klar for første avgang. Stresset med å passe tiden for å rekke siste buss, er for mange en glemt sak. Bybanen gjør det mulig å dukke opp, og hoppe på banen når det passer best. Og uansett om det er tidlig eller sent, vet du at Bybanen bringer deg raskt og trygt dit du skal. Det er også målet vårt. Vi ønsker å være i Europa-toppen målt blant annet i punktlighet og regularitet. Dette klarer vi takket være den store innsatsen som blir lagt ned av de ansatte, hver dag og natt.

Å bruke ressursene optimalt er viktig for oss. Vi ønsker å få mest mulig ut av kronene - og sikre best mulig kvalitet på våre tjenester. Derfor skal vi satse mer på digitale verktøy i årene som kommer. I 2019 startet arbeidet med å utvikle en dataplattform for Bybanens systemer. Data gir verdifull innsikt, og hjelper oss sette inn ressurser der de trengs mest. Et av de første pilotprosjektene er en modell for prediksjon av is på kjøreledningen. Viser den fare for isdannelse, sendes vognen «Sliping Beauty» ut for å fjerne isen. Dette leser du mer om noen sider frem i denne årsrapporten.

Bybanen beveger også Bergen i en mer bærekraftig retning, og vi jobber aktivt for å bidra til FNs bærekraftsmål. Bærekraft skal være en naturlig del av virksomhetens strategi og daglige operasjoner, og vi prioriterer de mål hvor Bybanen kan gjøre en stor forskjell. Bybanen AS prioriterer derfor FNs bærekraftsmål nr. 9: Innovasjon og infrastruktur, 11: Bærekraftige byer og samfunn, 12: Ansvarlig forbruk og produksjon og 13: Stoppe klimaendringene.

2019 har vært en viktig år. For alle oss som jobber i Bybanen er det svært inspirerende å bidra til å gjøre en forskjell for folk og samfunn. Sammen med våre samarbeidspartnere skaper vi en bedre framtid - ett steg av gangen.

Bybanen AS
Kokstadflaten 59,
NO-5257 Kokstad

Kontakt
t: +47 05557
e: post@bybanen.no

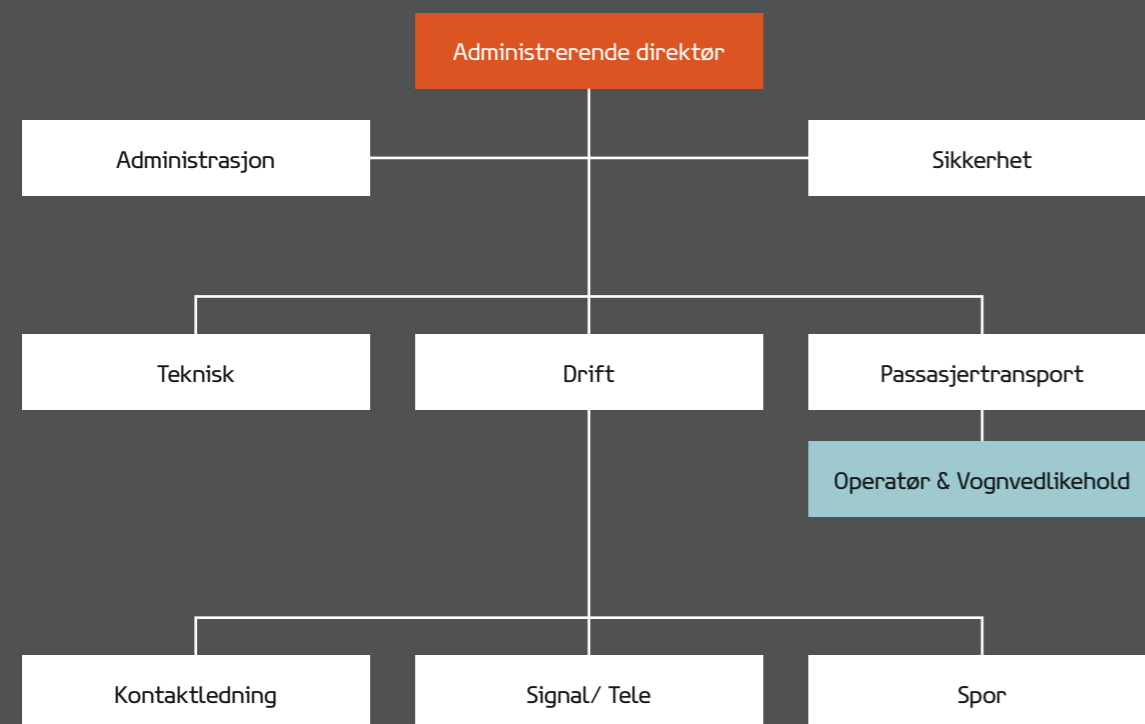
w: bybanen.no

Organisasjonsoversikt

Bybanen AS leverer attraktiv, smart og bærekraftig transport til Bergens befolkning. Her er en oversikt over organisasjonen og menneskene som jobber der:

Adelheid Nes
Administrerende direktør

Ansatte pr. 31.12.2019

	ADMINISTRASJON	SIKKERHET
Adelheid Nes Administrerende direktør	Geir Østerfeldt Økonomidirektør	Ivar Johan Gubberud Sikkerhets- og kvalitetssjef
	Karina Størksen Ingrid Herland Cecilie Fagerbakke (innleid) Knut Time	
TEKNISK	DRIFT	PASSASJERTRANSPORT
Stein Dvergsnes Teknisk sjef	Marianne Rønnes Kramer Driftssjef	Adelheid Nes Leder Passasjertransport
Bjarte Sæle Petter Bortne Kjetil Storum Nøstdal Atle Ingebrigtsen	Ole Skaatun Erik Birkeland (innleid)	Jimmy Schmincke Anne B. Garvik Jostein Hauken
	Olav Tveitnes - sluttet desember 2019	Margrethe Rasmussen - sluttet desember 2019 Johan Haveland - sluttet januar 2020
KONTAKTLEDNING	SIGNAL/TELE	SPOR
Alexander André Haugland Formann Kontaktledning	Steven Gjerde Formann Signal/Tele	Frode Risnes Formann Spor
Ørjan Kaarevik Espen Kjellesvik Øyvind Rolvsvåg Geir Olav Eikenes	Dag Madsen Sven-Olav Frimann Nilsen Thomas Gassmann Aryan Tajbakhsh	Hans Gjerde Arild Djukastein Geir Rune Bjørgen Kristine Svanholm Rolf-Erik Frimann Nilsen Tore Boga

Et døgn med Bybanen

På de neste 14 sidene blir du kjent med et lite utvalg av alle dem som gjør det mulig for Bybanen å bevege Bergen - hver dag.

04.15

Nattskiftet er over

I regnfulle Bergen sover de fleste av de 283 763 innbyggerne.

Men ikke alle ...

Nå avsluttes nattskiftet for hverdagheltene i driftsavdelingen, mens byen forbereder seg på en ny dag.

Ute på oppdrag - med Frode

Frode Risnes, Formann, Spor i Bybanen

Frode tok med seg verdifull erfaring fra jernbanedrift inn i stillingen hos Bybanen. Som Formann for spor har han vært en viktig bidragsyter til vedlikeholdssystemet som gjør Bybanen til et av de mest punktligge kollektivtilbudene i Europa.

- Jeg har alltid hatt interesse for teknikk og mekanikk. Jobben gir meg nye utfordringer hver dag, og det er en viktig grunn til at jeg liker den så godt. Tog og bybaner svært like rent driftsmessig, med samme sporlinje og samme type system. Derfor kunne jeg lett benytte kompetansen fra NSB og Jernbaneverket her i Bybanen.

Bybanen har 88 sporvekslere i Bergens-området, og disse skal inspiseres regelmessig for å unngå nedetid og signalproblemer.

- Vårt mål er at Bybanen skal være presis uansett årstid, men de kalde sesongene har sine utfordringer. Nå er det høst og vi må holde løvet borte fra sporvekslingene. Om vinteren er det isen og snøen vi må holde kontroll på. Frode delegerer daglige oppgaver til folk på Driftsavdelingen, og har gjennom ti år vært med på å forme og bygge opp vedlikeholdssystemet i Bybanen.

- Ja, det har tatt sin tid, og vi er ikke i mål enda. Men jeg vil si at vi begynner å komme godt på vei, og det lover bra for de kommende årene.

07.15

Byen våkner

Bergen vokser i takt med bybanesporene

I ti år har Bybanen forvandlet søvnige nabolag til livlige byområder.

For hver krone som brukes på å bygge Bybanen, blir ca 20 kr investert i nærings- og boligutvikling langs traseen.

Digital satsing: Isprediksjon

Bjarte Sæle, ingeniør, Teknisk avdeling

Det digitale pilotprosjektet "Isprediksjon" sikret oppetid i 2019.

Året 2019 ble et digitalt år for Bybanen AS. Tidlig på nyåret startet arbeidet med å bygge opp en dataplattform som kan samle, analysere og modellere data på tvers av systemer i en stor skala.

Isprediksjon er ett av de første pilotprosjektene som ble startet i 2019. Prosjektet analyserer værdata for å predikere sannsynligheten for is på kjøreledningen. Ved å estimere risikoen for isdannelse på kjøreledningen i løpet av natten, kan systemet selv varsle om når det er behov for isfjerning langs sporet.

Dette er ett av mange eksempler på hvordan data kan benyttes for å skape et system som selv kan gi beskjed om sine vedlikeholdsbehov. Slik sikrer man den høye opptiden som er forventet til Bybanen, og sørger for at alle passasjerene kommer frem til riktig tid - uansett vær.

Med data i arsenalet, er Bybanen AS i bevegelse fra et oppstartsselskap til å bli et profesjonelt selskap. Målet er å sette standarden for banesystemer i Europa.

12.30

Lunsjpause

Et tilbakeblikk på bybaneåret 2019

Adelheid Nes, Administrerende direktør i 2,5 år

Vel inne i sitt tredje år i jobben og godt på vei mot å skape en klimanøytral bybane, ser Adelheid Nes tilbake på høydepunktene fra året som gikk.

Hva var det viktigste i bybaneåret 2019?

- Det skjedde noe veldig viktig den 1. juli, 2019. Da overtok vi ansvaret for operatørkontrakten - en milepæl for Bybanen som selskap.

Vi samarbeider nå tett med Keolis, som er Bybanens operatør og sørger for kjøring og trafkkledelse. Tettere samarbeid bidrar til færre avbrudd og mindre nedetid, og det gjør reisen bedre for alle passasjerene våre.

Gjennom året ble det også lagt ned et omfattende arbeid i Bybanens nye strategi, en prosess der både eksterne interessenter, styret og de ansatte ble tatt med i arbeidet.

- Implementering av FNs bærekraftsmål er en viktig del av strategien, og jeg er imponert over de kloke innspillene fra mine kollegaer. Jeg er stolt av å jobbe med folk som tror på at vi kan bidra til en bedre verden med Bybanen - en ambisjon jeg stiller meg bak, 100 prosent.

Digitalt nybrottsarbeid

Året 2019 ble også det året Bybane for alvor startet sin digitale satsning. Ønsket om å skape en bedre tjeneste for folk flest og å utnytte egne ressurser

på en bedre måte, ble drivkraften bak initiativet om å utforske muligheter innen teknologi og digitalisering.

- Dette året har vi skapt datamodeller som predikerer is på kjøreledningen og hele tiden måler hvor godt vi presterer på våre PRAKT-mål. Finner vi en flaskehals som holder oss tilbake, starter vi problemløsning med en gang. Denne sammensmeltningen av fagkunnskap og digitale verktøy gir oss ny innsikt hver dag, og bidrar til at vi bruker tiden vår på ting som gjør Bybanen til et av Europas beste banesystemer.

Rekordhøye passasjertall

Passasjerantallet er en viktig måleparameter for Bybanen, og her kan man feire nok et rekordår.

- Vi trodde vi hadde satt oss hårete mål da vi for noen år siden håpet på 18 millioner passasjerer i løpet av 2021. Men her sitter vi og har allerede passert dette målet med god margin. Mer enn 18,7 millioner passasjerer har reist med Bybanen i løpet av 2019. Utrolig, men sant!

"... det er de ansatte som skal takkes for årets suksess!"

Og det er de ansatte som skal takkes for årets suksess, understreker Adelheid.

- Ja, jeg kan med hånden på hjertet si at jeg aldri har jobbet i en virksomhet hvor de ansatte brenner mer for det de jobber med. De ansatte er vår viktigste ressurs for å nå målene våre, de er grunnpilaren i Bybanen rett og slett. Jeg kunne ikke vært mer stolt over å jobbe sammen med slike flotte folk.

Hva er visjonen din for de kommende årene?

- Vår visjon er at Bybanen skal sette standarden for banesystem i Europa. Det gjør vi blant annet ved å bli en klimanøytral virksomhet innen få år. Og ikke minst ved bruke alle våre ressurser, både ansatte og de tekniske anleggene våre, på en best mulig måte.

16.15

Rushtid

I førersetet - med Signe

Signe Mundheim, Bybanesjåfør i 5 år.

Etter lange turnuser på Hurtigruten ønsket Signe å tilbringe mer tid hjemme i Bergen. Jobb som bybanesjåfør ble løsningen for bergensereren, som nå har sittet i førersetet i mer enn fem år.

- Ettermiddagsskiftet som bybanesjåfør gir meg muligheten til å komme hjem til familien hver kveld. B-mennesket i meg får sovet noen timer lenger om morgenen, og jeg kan holde kattene våre med selskap før jeg drar på jobb. Det fungerer bra.

Hva er en typisk arbeidsdag for deg?

- Jeg skifter til uniform og leser meg opp på dagens info om hva som skjer langs sporet. Så rusler jeg ned på Kokstadflaten, setter meg i vognen og kjører min første tur.

Alt dreier seg om sikkerhet på jobb

Sikkerheten er viktig, derfor er falkeblippet den mest avgjørende ferdigheten å mestre som bybanesjåfør, forteller hun.

- Vi skal passe på at alle kommer seg inn og ut, at vekslinger ligger som de skal - og at signalene er korrekte. Av og til tar folk store sjanser når de skal krysse sporet. Hadde ikke vi sjåfører vært årvåkne på alt som beveger seg i og utenfor sporet, så kunne det lett skjedd ulykker.

Hver dag kjører hun fine runder tur-retur til Byparken, med en halvtimes pause mellom. Matpausen for en bybanesjåfør er nok litt annerledes enn for de fleste andre, forteller Signe lattermildt.

- I andre jobber kan du fortelle historien din ferdig i lunsjen, og du trenger ikke sjekke klokken så ofte. Hos oss er det litt annerledes. Må vi gå om to minutter, så må vi gå om to minutter. Det viktigste er nemlig å være presis.

Hva er det fineste med jobben din?

- Jeg blir varm i hjertet når barna står langs sporet og håper at man skal bjelle på dem. Og i våres stoppet jeg på Fantoft for å redde en måkeunge som stod i sporet. Da fikk jeg applaus når jeg kom inn igjen. Så de fine øyeblikkene fins det mange av. Jeg er stolt av jobben min. Vi har høyt utdannede folk hos oss, og alle her har et oppriktig ønske om å kjøre Bybanen. Det skaper et godt arbeidsmiljø.

Arbeidsdagen er over her mellom de syv fjell, og 135 000 mennesker vender nesen hjemover.

25 000 av dem tar Bybanen.

I rushtiden mellom kl. 14.00 og 18.00, erstatter dagens bybanetilbud opp til 90 busser i timen,

18.20

Kveldstur

Bybanen frakter 65 000 passasjerer hver dag

Mer enn 100 millioner mennesker har steget ombord på Bybanen siden åpningen i 2010.

Bybanetur: På vei til date

Marie Tveit, Bybanepassasjer i 1 år

Det er ettermiddag på Bybanen, og Askøy-jenta Marie Tveit er på vei til Danmarks plass. Hun har nylig flyttet hjem igjen til Bergen. Nå skal hun på høstdate med ektemannen.

Hvor er du på vei?

- Akkurat nå skal jeg til Bien restaurant. Mannen min venter på meg der, for vi skal ha en liten høstdate i kveld. Jeg har aldri vært der før, men har hørt mange skryte av maten.

Marie og mannen har vært gift i halvannet år, og bor sammen på Askøy.

- Vi har bodd på Sørlandet i noen år. Derfor har jeg har ikke brukt Bybanen så veldig lenge, men lenge nok til å kjenne på at den er gull å ha, nå når vi har flyttet hjem til byen.

Husker du Bergen før Bybanen?

- Absolutt. Jeg er oppvokst i Bergen og husker tiden hvor man alltid måtte passe klokken for å rekke frem til Festplassen eller Bystasjonen i riktig tid for å nå bussen. Sånn er det ikke lenger. Bybanen går så ofte at man liksom bare kan "dukke opp og hoppe på". Man trenger ikke tenke så mye på tiden lenger. Men nå jeg skynde meg, jeg skal av her.

Før du springer; hva skal du spise i kveld?

- Tja, det blir nok en god biffmiddag. Jeg gleder meg.

22.30

Nattskiftet begynner

Punktlighet er hardt arbeid

Hvert år utfører driftsavdelingen ca 1 500 store og små oppdrag, slik at folk i Bergen by kommer dit de skal til riktig tid.

Vedlikehold langs sporet - med Kristine

Kristine Svanholm,
Banemontør/Driftstekniker Spor, 3 år

Jobben som driftstekniker i Bybanen brakte trønderjenta Kristine til Bergen. Tre år senere er det naturen og bysjarmen som har gjort at hun ble værende.

- Ja, jeg hadde hørt mye om Bergen, at det var en virkelig fin by. Så jeg bestemte meg for å søke jobb her, og fikk tilbud om stilling i Bybanen.

Kristine er utdannet banemontør og har jobbet som driftstekniker i ganske nøyaktig tre år. Det har vært et godt valg, forteller hun.

- Jobben gir meg mulighet til å være utendørs i all slags vær, og det passer meg bra. Så langt er jeg eneste kvinnelige driftstekniker på avdelingen, men det tenker jeg ikke så mye over. Alle kollegaene mine er virkelig flotte folk, så om det fins flere jenter der ute som ønsker jobbe her vil jeg virkelig anbefale det.

På fritiden blir målinger og sporveksler likevel byttet ut med aktiviteter av den litt mer adrenalinfylte sorten.

- Ja, jeg trives i naturen, og trekkes mot utendørs-aktiviteter med mye action og adrenalin. Jeg liker å hoppe i fallskjermer og går mye i fjellet. Og det er jo det som er det fine med å bo i Bergen; man er alltid rett ved siden av et eller annet fjell.

00.18

I morgen er en ny dag

2019 i korte trekk:

- Milepæl for drift: Bybanen overtok operatørkontrakten, og samarbeider nå tett med Keolis.
- Historisk digital satsning: Nye datamodeller predikerte is på kjøreledningen og målte hvordan selskapet presterer på PRAKT-målene.
- Ny passasjer-rekord: Mer enn 18,7 millioner mennesker tok Bybanen!

Tusen takk til alle som bidro til å bevege Bergen i 2019.

Bybanen beveger Bergen™

Høy endringstakt og ambisiøse mål

Bybanen AS leverer attraktiv, smart og bærekraftig transport til Bergens befolkning.

Dette viser passasjertallene for 2019. Trenden med økt vekst i antall reisende fortsatte, og vi hadde 25 % flere passasjerer i 2019 enn i 2018. Dette er veldig positivt for Bergen, våre passasjerer og Bybanen AS. Kundetilfredsheten er høy, og det viser at innsatsen som våre medarbeidere legger ned hver eneste dag gir resultater og blir verdsatt. Det er motiverende for en organisasjon som setter kunden i fokus. Takk til våre reisende og våre ansatte for et godt år.

Høy endringstakt preget Bybanen AS også i 2019. Vi har hatt fokus på kontinuerlig forbedring, digitalisering og innovasjon for å oppfylle vår visjon om at «Bybanen AS skal sette standarden for banesystem i Europa». Samtidig har vi videreutviklet våre verdier, vår strategi og vårt arbeid med

bærekraft. Vi skal være en viktig bidragsyter til en grønn by, ved å legge til rette for fortsatt økt bruk av kollektivtrafikk. Dette fører til at bærekraft er kjernen i vår forretningsmodell. Det er også årsaken til at vi har arbeidet med å støtte oppunder FNs bærekraftsmål på alle plan av driften.

Året 2019 sammen med Bybanen AS har vært en dynamisk og spennende reise, noe som legger til rette for en fremtid full av muligheter.

Takk for en fantastisk innsats alle sammen!

Linn Cecilie Moholt
Styreleder, Bybanen AS

INNHOOLD STYRETS BERETNING 2019

1 Bybanen har beveget Bergen siden oppstarten i 2010	25
1.1 Overordnet om Bybanen	25
1.2 Stegvis utbygging	25
1.3 Trafikkutvikling	26
1.4 Organisering av Bybanen i HFK	26
1.5 Organisering av Bybanens operative tjenester	27
2 Bybanen AS sin virksomhet i 2019	28
2.1 Virksomheten i 2019 i tall	28
2.2 Driftsstabilitet og kundetilfredshet	28
2.3 HMS og kvalitet	29
2.4 Vognparken	31
2.5 Drift og vedlikehold	31
2.6 Teknisk utvikling	32
2.7 Nye kontrakter og kontraktsoppfølging	32
2.8 Organisasjon og personell	33
2.9 Strategiarbeid i 2019	33
3 Introduksjon til årsregnskapet 2019 for Bybanen AS	34
3.1 Skatte, regnskapsmessige og selskapsmessige regler	34
3.2 Fortsatt drift	34
3.3 Redegjørelse for årsregnskapet	34
3.4 Takk til bedriftens ansatte for stor innsats	34
3.5 Styrets sammensetning	35

1. BYBANEN HAR BEVEGET BERGEN SIDEN OPPSTARTEN I 2010

1.1 Overordnet om Bybanen

Bybanen er ryggraden i kollektivsystemet i Bergen og gir kvalitet og konkurransekraft til byens kollektivtransporttilbud. Det er definert to hovedmål for prosjektet: Bybanen skal bidra til god byutvikling, og Bybanen skal gi en trygg og effektiv reise.

Trasé med holdeplasser er knyttet til viktige målepunkt og tette byområder. Et velfungerende Bybanesystem er avhengig av god koordinering med andre kollektivtilbud og transportformer, inkludert sykkel og gange.

I 2010 ble følgende traseer for utbygging av Bybanen vedtatt i Bergen bystyre:

Utbygging av Bybane fra sentrum sørover mot Flesland, vestover mot Fyllingsdalen, og nordover gjennom Sandviken og til Åsane representerer en kvalitetsheving av kollektivtilbudet langs strekningene. Det er godt dokumentert at reisende har en preferanse for skinnegående transport og at det får flere til å reise kollektivt. Den har god komfort, høy frekvens, god forutsigbarhet og det er lett å forstå hvor den kjører. I tillegg oppnås høy transportkapasitet innenfor det arealet som banesystemet beslaglegger.

Bybanen er stillegående og utslippsfri, og bidrar med det til et godt miljø. Den representerer den største satsningen i arbeidet med elektrifisering av kollektivtransporten i Bergen.

1.2 Stegvis utbygging

Bybanens første byggetrinn fra Byparken til Nesttun ble åpnet i juni 2010. De to neste byggetrinnene fulgte tett på, og andre byggetrinn fra Nesttun til Lagunen åpnet i juni 2013, mens tredje byggetrinn fra Lagunen til Flesland åpnet i august 2016. Tredje byggetrinn inkluderer også nytt depot og verksted på Kokstad med plass for oppstilling og vedlikehold av Bybanens sporvogner. Siste delstrekning fra Birkelandsskiftet til Flesland åpnet i april 2017, samtidig med at nytt terminalbygg på Bergen lufthavn ble åpnet for passasjerer.

Byggingen av fjerde byggetrinn til Fyllingsdalen startet for fullt i 2018 med arbeider på Kronstad, Fløen, langs Store Lungegårdsvann og på begge sider av den nye tunnelen mellom Kristianborg og Fyllingsdalen. I løpet av 2019 ble det startet opp arbeider langs hele linjen fra sentrum til Fyllingsdalen, og ved årsskiftet 2019/20 var tunnelarbeidene i begge de to lange tunnelene, gjennom Løvsstakken og under Haukeland, godt i gang.

1.3 Trafikkutvikling

Det har siden oppstarten i juni 2010 vært en positiv utvikling i passasjertrafikken, og ved hver åpning av nytt byggetrinn har trafikkveksten naturlig nok økt.

I 2019 transporterte Bybanen totalt 18,6 millioner passasjerer, en vekst på 24,8 % fra 2018. Noe av veksten kan også skyldes at det sommeren 2018 ble innført en bedre tellemetode, og at passasjertallene før dette dermed kan være for lave. I 2019 ble det kjørt 2 176 472 vognkilometere og produsert 95 498 756 passasjerkilometere, med et passasjerkilometersnitt på 6,56 km per påstigning.

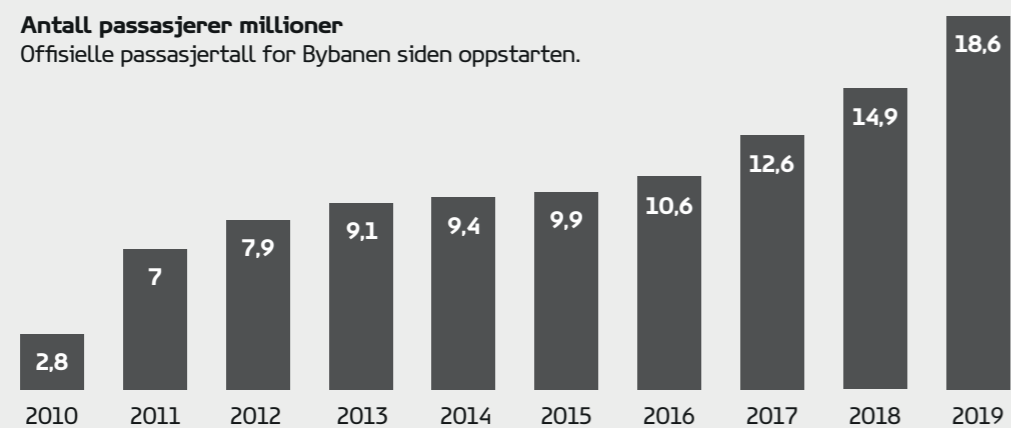
1.4 Organisering av Bybanen i Vestland fylkeskommune

Planlegging, drift og vedlikehold av Bybanen gjennomføres av flere organisatoriske enheter. Hordaland fylkeskommune (HFK) etablerte i 2008 det heleide aksjeselskapet Bybanen AS som fikk i oppdrag å forvalte infrastruktur, sporvogner og annet vognmateriell. Siden 1. juli 2019 har Bybanen AS også ansvar for passasjertransporten. Dette innebærer at Bybanen AS fra 1. juli 2019 har det totale ansvaret for alle Bybanens operative tjenester. Eierskapet er fra 1. januar 2020 overført fra HFK til Vestland fylkeskommune (VLFK).

Prosjektering og utbygging gjennomføres av Bybanen utbygging (BU). BU er en organisatorisk enhet i VLFK under fylkesdirektør for mobilitet og kollektivtransport (fram til årsskiftet 2019/20 organisert under rådmannen i HFK). Utbyggingen finansieres gjennom Miljøløftet (tidligere Bergensprogrammet), som er et samarbeid mellom staten, VLFK (før 1. januar 2020 HFK) og Bergen kommune (BK).

Antall passasjerer millioner

Offisielle passasjertall for Bybanen siden oppstarten.

Tunneldriving fra Fyllingsdalen til Kristianborg.

Skyss er fylkeskommunens kollektivselskap, og Skyss er ansvarlig for markedsarbeid, billettering og ruteopplegg for all kollektivtransport i fylket. Persontrafikken som utøves av Bybanen, utøves på bestilling fra Skyss.

VLFK garanterer Bybanen AS tilstrekkelige økonomiske rammer til vedlikehold og drift av Bybanens infrastruktur i samsvar med jernbaneloven, kravforskriften, samt andre aktuelle lover og forskrifter.

1.5 Organisering av Bybanens operative tjenester

Bybanen AS har ansvaret for alle Bybanens operative tjenester, herunder vedlikehold og oppgradering av spor, signal og telekommunikasjon, strømforsyning, kontaktledning, holdeplasser og driftsmateriell for vedlikehold. Videre er Bybanen AS ansvarlig for passasjertransport og trafikkledelse, men disse oppgavene er konkurranseutsatt og utøves av Keolis i hht.

kontrakt mellom Bybanen AS og Keolis. Keolis har videre kontakt med Stadler om vedlikehold av vognmateriell. Bybanen AS har tillatelse fra Statens Jernbanetilsyn til drift av infrastruktur og drift av vedlikeholdsmateriell. Keolis har tillatelse fra Statens jernbanetilsyn til drift av persontransport.

Bybanen AS, både driftsavdelingen og øvrig administrasjon, holder til på Kokstad Depot, Kokstadflaten 59, samlokalisert med Keolis Norway AS og Stadler Norway AS.

Det har i 2019 vært jevnlig møter i flere samarbeidsfora både med Hordaland fylkeskommune, Skyss, Bybanen Utbygging, Keolis, Stadler og andre leverandører. Disse samarbeidsforaene er helt sentrale for at Bybanens suksess og gode omdømme skal opprettholdes.

2. BYBANEN AS SIN VIRKSOMHET I 2019

2.1 Virksomheten i 2019 i tall

Driftsstabilitet	Punktlighet	97,8%
	Regularitet	99,7%
Produksjon	Antall passasjerer	18,6 mill
	Antall passasjerkilometer	95,5 mill
Kundetilfredshet	Antall vognkilometer	2,18 mill
	Opplevd punktlighet	87%
	Sjåførens kjørestil	85%
	Innvendig renhold	81%
	Trygghet på dagtid	92%
	Trygghet på kveldstid	85%

2.2 Driftsstabilitet og kundetilfredshet

Punktligheten beregnes for gitte målepunkter på linjen. Det måles mot rutetabellen og oppgitte punkter på denne (Bystasjonen, Nesttun og Bergen Lufthavn). Litt forenklet kan man si at punktlighet beregnes basert på opptil +3 minutters avvik fra rutetabell fra startholdeplass (Bystasjonen og Bergen Lufthavn), uavhengig av årsak til forsinkelsen. I denne beregningen tas det ikke hensyn til iverksatte tiltak for å redusere påvirkningen på punktlighet. Beregnet punktlighet sett fra passasjerene for 2019 var på 97,82%.

Punktlighet (%) = $\frac{\text{Antall målinger innenfor oppgitt toleranse}}{\text{Totalt antall målinger}} \cdot 100\%$

Regularitet er et uttrykk for hvor mange av de planlagte turene som faktisk ble gjennomført, ved å telle andelen turer som

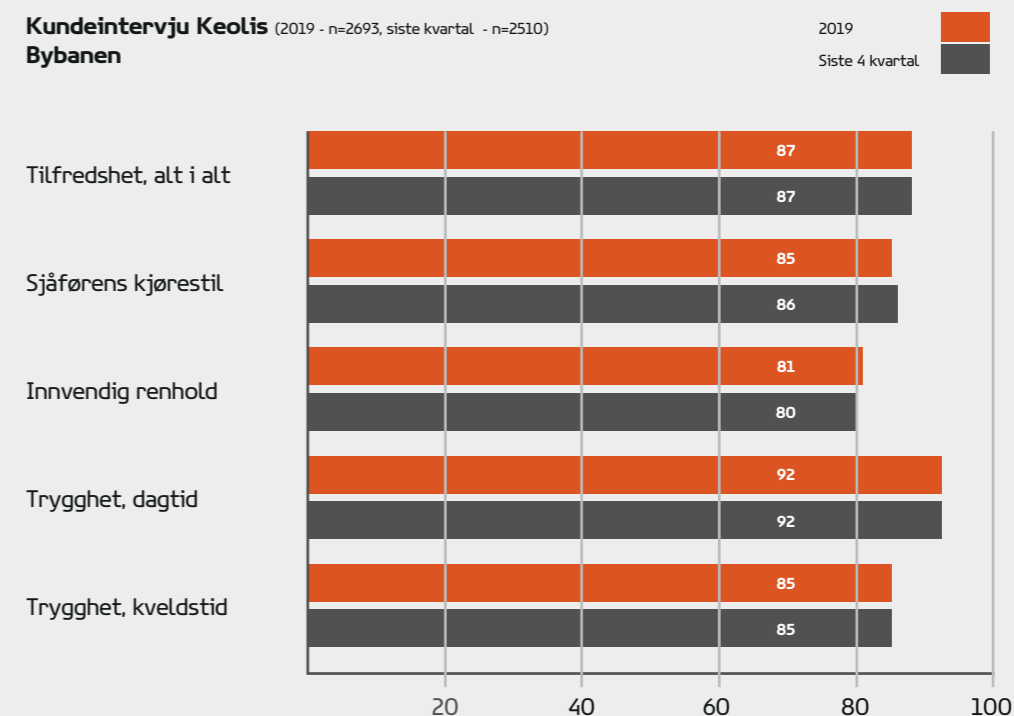
er kansellerte (innstilte) eller ikke fullførte. Regulariteten i 2019 er beregnet til 99,73%.

Regulariteten (%) = $\frac{\text{Totalt andel avganger} - \text{Innstilte avganger}}{\text{Totalt antall avganger}} \cdot 100\%$

Skyss gjennomfører kvartalsvis kundetilfredshetsmålinger, og den samlede kundetilfredsheten for 2019 ble målt til følgende:

- Opplevd punktlighet: 87%
- Sjåførens kjørestil: 85%
- Innvendig renhold: 81%
- Trygghet på dagtid: 92%
- Trygghet på kveldstid: 85%

Kundeintervju Keolis (2019 - n=2693, siste kvartal - n=2510) Bybanen

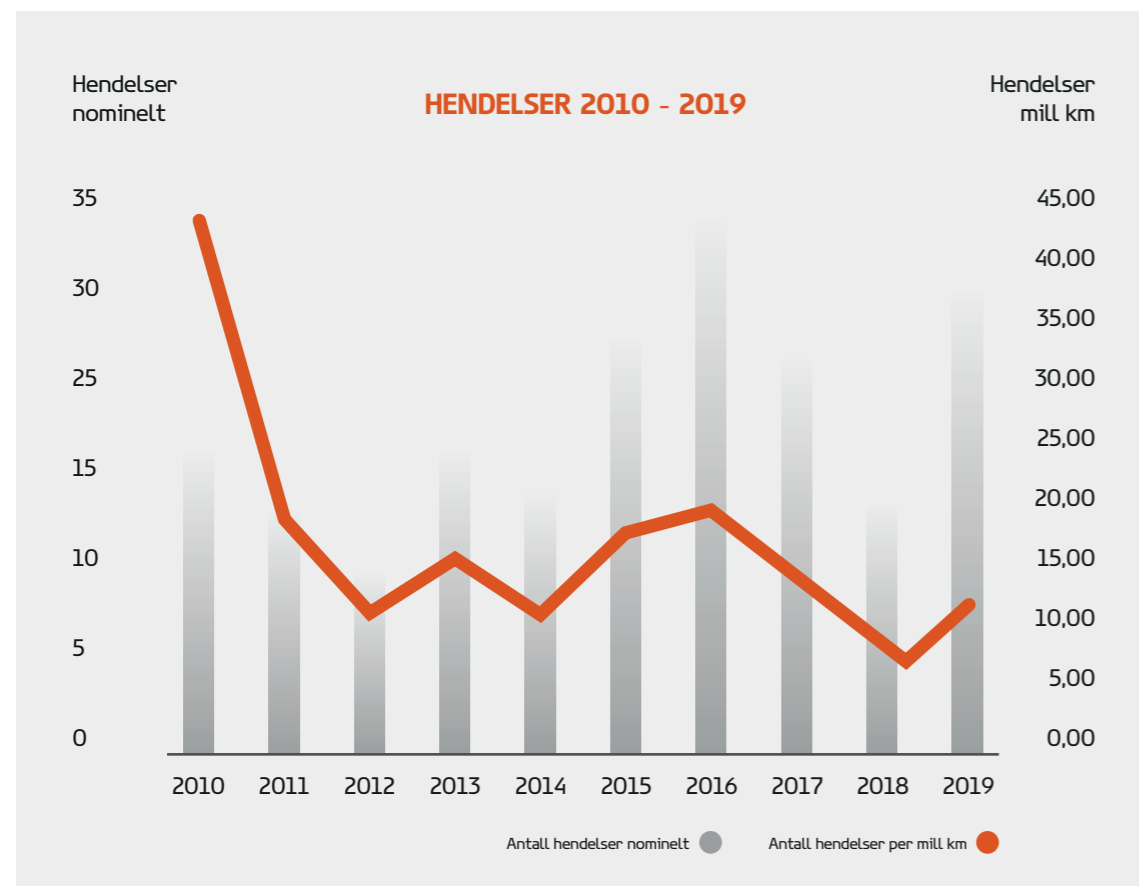
2.3 HMS og kvalitet

I Bybanens sikkerhetsstyringssystem er sikkerhetspolitikken basert på at det ikke skal forekomme ulykker med dødsfall eller varig skade. Bybanen AS skal jobbe systematisk for bedre sikkerhet og skal ha en sikkerhetskultur for læring gjennom erfaring og innrapportering av uønskete hendelser. Ved endringer i infrastruktur eller rullende materiell skal sikkerheten alltid opprettholdes eller forbedres. Godt preventivt vedlikehold skal forhindre at feil eller skader ved infrastrukturen utvikler seg til ulykker. Bybanen AS har et godt og positivt samarbeid med Statens jernbanetilsyn (SJT) i søknadsprosessene. I forbindelse med revisjoner skapes det et grunnlag for stadig bedre praktisk rettet sikkerhetsarbeid. Kunnskap utveksles mellom tilsynet og Bybanen AS. Sammenlignet med andre sporveissystemer i Norge og utlandet har Bybanen

lav ulykkesfrekvens. Samarbeidet med operatørene Keolis Norge AS og Stadier AS er svært godt.

I 2019 har Bybanen AS revidert både internt og flere leverandører. Disse revisjonene er et viktig element i kontinuerlig forbedring av sikkerhetsarbeidet. Likeledes internt er innmelding av observasjoner som kunne ha ført til hendelser og faktiske hendelser viktig. Utviklingen i 2019 har vært meget god med økt antall innmeldinger. Rapportene behandles fortløpende for å finne fram til rotårsak og korrigerende tiltak.

System for forvaltning, drift og vedlikehold brukes av alt personell i driftsorganisasjonen som styringsinstrument for vedlikeholdsarbeidet. Det gjennomføres regelmessig oppfølging for å holde antall utestående saker nede.

Bedriften har egen bedriftshelsetjeneste som oppfyller de krav som stilles i "Lov om Jernbane" og tilhørende forskrift. Arbeidsmiljøet anses som tilfredsstillende. Det har ikke vært skader eller ulykker på arbeidsplassen utover førstehjelp ved småskader. Sykefraværet i 2019 var på 3,6%. Arbeidsmiljøutvalget har avholdt 4 møter i 2019.

Bybanen AS stiller miljøkrav til leverandører i forbindelse med anskaffelser av varer og tjenester. Miljøkrav kan knytte seg til relevante tekniske egenskaper til produkt, returordninger, emballasje, miljøkvalitetssystem og rutiner. Motorkjøretøyer og annet utstyr som benyttes i forbindelse med vedlikehold av Bybanens infrastruktur forurenses det ytre miljø. Både kjøretøy og utstyr er bygget etter krav om høy miljøstandard. Sett under ett er utslippene små og bidrar til vedlikehold av et miljøvennlig elektrisk

sporvognsystem. Miljøgevinsten ved Bybanen er betydelig sammenlignet med et tradisjonelt bussystem, både når det gjelder utslipp av drivhusgasser, luftforurensning og arealbruk.

Bedriften har en døgkontinuerlig hjemnevaktordning som har ansvar for å gjennomføre nødvendige tiltak knyttet til driftsproblemer, hendelser eller andre situasjoner innenfor de områder som selskapet har forvaltningsansvar for. Vaktordningen består av 2 personer på vakt, der Bybanevakten er hovedvakt for Bybaneinfrastruktur, og Trolleyvakt har ansvar for Trolley samt avising av kjøreledning vinterstid. Det var i 2019 registrert 430 hendelser på Bybanevakten og 174 hendelser på Trolleyvakten. Antall utrykninger var henholdsvis 278 og 132. Utfall av likerettere,

signalfeil samt vintervedlikehold er de hendelsene som forårsaker flest utrykninger.

2.4 Vognparken

Bybanens vognpark for personbefordring består i dag av 28 vogner med lengde 42 meter. Bybanen har en rekke driftsvogner for vedlikehold av infrastrukturen. Dette omfatter slipevogn med plog og avisingsutstyr 901 og de kombinerte vei- og skinnegående bilene; brannbil 902 som disponeres av Bergen brannvesen, kontaktledningsvogn 903, sporrengjøringsvogn 904 og lastebil med kran og avisingsutstyr 905. Disse vognene er essensielle for rask respons ved planlagt og akutt innsats på sporet.

2.5 Drift og vedlikehold

Det er et overordnet mål for Bybanen AS å se vedlikehold i sammenheng med sikkerhet og godt miljø. Banen skal for hele reisen fremstå som et særlig trygt transportmiddel.

Driftsavdelingen ønsker gjennom daglig drift og fokus på preventivt vedlikehold å alltid holde banen i en slik stand at vi får så få klager eller feil som mulig. Områder som berører publikum har høy fokus. Dette gjelder spesielt renhold og oppvarming på holdeplasser slik at de fremstår med høy kvalitet og er trygge og sikre.

På sporavdelingen utfører Bybanen AS regelmessig skinnsliping som gir mindre støy fra vognene, økt sikkerhet fordi bremseeffekten blir bedre, generelt økt sporkvalitet og derved økt levetid og bedre økonomi.

KL-avdelingen har ansvar for alt som berører kjøreledning både på Trolley og Bybanen. Drift av likerettere langs banen er sentralt. Arbeid med høy spenning gjør at sikkerhet både for egne ansatte og banen er høyt prioritert og avdelingen har jobbet med å oppdatere instruksjoner på dette området.

Signalavdelingen holder oversikt over alle signaler som er med på å styre eller informere ulike systemer Bybanen er avhengig av. I tillegg til signalsystemene Bybanen benytter i forhold til kjøring på banen, er det it-systemer om bord i vognene, kamera langs banen, varmestyring av både holdeplasser og sporveksler, ulike alarmer etc. som skal vedlikeholdes. De kritiske signalene som banesignal blir prioritert og antall feil her er få.

Det er innenfor rammene av vedlikeholdsbudsjettet gjennomført en rekke forbedringstiltak på anleggene for å øke driftsstabiliteten og å redusere vedlikeholdsbehovet. Alle jobber, både planlagte og akutte, blir registrert i eget Arbeidsordresystem (ISY JobTech) og kvitteres ut når jobbene er gjort. Dette bidrar til å forbedre historikkene på utført vedlikehold.

Driftsverksted, garasje og delerlager for selskapet er lokalisert på Kokstadflaten 59. Det har i 2019 vært jobbet mye med å få på plass gode logistikkprosesser og lagerstyring. Herunder serviceavtaler for alt større utstyr som benyttes på depot.

Det har i 2019 vært 2 større hendelser som har hatt konsekvenser for persontrafikken på Bybanen:

Is på kjøreledning, 21. januar 2019:

En kombinasjon høy luftfuktighet og raskt temperaturfall førte til omfattende ising på kjøreledningen like før trafikkstart morgenen 21. januar. Det ble kjørt ut avisingsutstyr i etterkant av at de første vognene var ute på linjen, men forholdene var svært krevende, og avisingsarbeidet tok lang tid. Dette førte til trafikkstans på hele linjen og ordinær trafikk var etablert først rundt kl 13 denne dagen. De første vognene var i gang noe tidligere, ca kl 11. Hendelsen ble grundig gjennomgått og analysert i ettertid, og har blant annet ført til at Bybanen AS har fått laget et digitalt verktøy som skal bidra til mer presis varslings av risiko for ising på kjøreledning.

Nedrivning av kjøreledning, 22. august 2019:

Kjøreledningen ved kryss Kaigaten-Christies gate ble avrevet ca kl 14 den 22. august pga. passerende bil med kranen i oppslått posisjon. Det ble rykket raskt ut, og sikring av skadested ble utført omgående. Det ble umiddelbart innført avvikskjøring med vending på Nygård, slik at det kun var linjen mellom Nygård holdeplass og Byparken som ikke var betjent som en følge av hendelsen. Kjøreledning ble midlertidig reparert og vogner kjørt tilbake til depot ca kl 17:30. Kl 1:30 samme natt var kjøreledningen ferdig reparert og klar for ordinær trafikk. Hendelsen ble grundig gjennomgått og analysert, og har blant annet ført til endrede rutiner og anskaffelse av beredskapshenger med nødvendig utstyr for rask respons ved tilsvarende hendelser.

2.6 Teknisk utvikling

I Bybanens strategiplan er digitalisering og langsiktig verdibevaring to viktige satsningsområder, og det er i 2019 gjennomført flere tiltak for å styrke Bybanen AS på disse områdene. Det er et mål for Bybanen AS å bevege virksomheten mot mer tilstandsbasert vedlikehold, og en sentral forutsetning for å kunne gjøre dette er å ta i bruk digitale løsninger for overvåkning og innsamling av data. Det er derfor etablert en digital plattform for dette, og de første konkrete løsningene er tatt i bruk, f.eks. gjelder dette overvåkning av smøreanlegg og frost og isforhold. Det er videre arbeidet kontinuerlig med å sikre kvaliteten i målinger og beregninger av KPI-er fra Bybanens sanntidssystem, både for å sikre god passasjerinformasjon, og for å få pålitelig og sikker info som grunnlag for forbedringsarbeidet i Bybanen. Arbeidet med digitalisering og overgang til tilstandsbasert vedlikehold vil fortsette i 2020 og videre framover.

Det gjennomføres kontinuerlig vurderinger knyttet til verdibevaring og behov for oppgraderinger og modifikasjoner i anlegget. I løpet av 2019 er det utført en rekke utbedringer for å sikre riktig

kvalitet, høy sikkerhet og ønskelige forbedringer. Av disse kan nevnes oppgraderte gressløsninger i flere områder, nye smøreanlegg, oppgradering av signal/tele-anlegg og ny planovergang på Nesttun. Det er et mål for virksomheten å gjennomføre oppgraderings- og vedlikeholdsarbeider med minst mulig forstyrrelser for driften, og den nye planovergangen på Nesttun ble derfor etablert med ettsporsdrift gjennom hele anleggsperioden. Bybanen AS har som hovedprinsipp å gjennomføre ettsporsdrift som tiltak for å unngå driftsstans ved modifikasjonsarbeider.

2.7 Nye kontrakter og kontraktsoppfølging

Ved innkjøpsprosesser følger Bybanen AS Lov om offentlige anskaffelser med forskrifter. Kontrakter følges opp kontinuerlig for å sikre riktig leveranse. Det gjennomføres løpende kostnadskontroll og varelagerkontroll.

I 2019 signerte Bybanen AS følgende større kontrakter:

- Konsulentbistand i forbindelse med implementering av nytt kvalitetssystem. Avtale inngått med Wergeland Bedriftsutvikling AS.
- Inspeksjon av banetunneler på byggetrinn 1 og 2. Avtale inngått med Sweco Norge AS.
- Inspeksjon av sporvogner. Avtale inngått med VCDB GmbH.
- Tjenester for renhold av holdeplasser og tilhørende banelegeme. Avtale inngått med Bergen Vedlikehold Partner AS.
- Kjøp av liftbil til arbeid på trolleybuss infrastruktur. Avtale inngått med Palfinger Norge AS.
- Tjenester for vintervedlikehold. Avtale inngått med Bergen Bydrift AS.
- Rameavtale for utskiftning av glassruter på holdeplassene. Avtale inngått med Glassmester Kaare Nilsen AS.
- Kjøp av Crafter varebil. Avtale inngått med Møller Bil AS.
- Kjøp av skybasert ERP-system. Avtale inngått med VKST AS.

- Drift- og vedlikeholdstjenester- signal/tele. Avtale inngått med Caverion Norge AS.

Fra 01.07.2019 ble drift av persontransport på Bybanen gjennomført i henhold til ny kontrakt med Keolis Norge AS, signert i juli 2018. Kontraktens forberedende del, oppstartprosjektet, ble gjennomført som planlagt og ble avsluttet ved overgang til driftsfase.

2.8 Organisasjon og personell

Bybanen AS sin organisasjon er en viktig del av det apparatet som sikrer høy punktlighet, regularitet og gode passasjeropplevelser. Det ble gjort flere endringer og tilsetninger i 2019 for å styrke Bybanens organisasjon. I mai 2019 tiltrådte Geir Østerfeldt som ny økonomidirektør mens Marianne Rønnes Kramer tiltrådte som ny driftssjef i oktober 2019. Avdeling for passasjertransport er blitt forsterket med ytterligere 2 ansatte og driftsavdelingen med ytterligere 5 ansatte. Ved årsavslutning 2019 hadde selskapet 34 ansatte på heltid.

I løpet av vinteren 2018/19 flyttet hele Bybanen AS sin organisasjon inn i lokaler i Bybanens anlegg i Kokstadflaten 59. Dette innebærer at alle ansatte i de operative enhetene Bybanen AS, Keolis og Stadler nå er samlet, og dette har styrket samhandlingen og gitt et godt grunnlag for videre utvikling og styrking av Bybanens operative leveranser.

Som følge av flyttingen og stadig økte oppgaver for Bybanen AS ble det i 2019 startet arbeid med å prosjektere nytt driftsbygg samt garasjeanlegg på depot på Kokstad for driftsavdelingen til Bybanen AS. Etter planen skal dette stå klart allerede i 2021.

Ved årsskiftet 31. desember 2019 er kvinneandelen blant heltidsansatte 17.1% mot 18.5% i 2018. Det er selskapets målsetting at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Ved nyrekruttering blir kvinner spesielt oppfordret til å søke.

2.9 Strategiarbeid i 2019

Bybanen AS startet høsten 2018 arbeid med ny selskapsstrategi, og dette arbeidet ble intensivert våren 2019. Arbeidet ble gjennomført med bred involvering både av ansatte, samarbeidspartnere og andre viktige interessenter. I juni 2019 ble selskapets nye strategi vedtatt - gjeldende for perioden 2019-2021.

Dette er en ambisiøs strategi. Bybanen AS sin visjon er å sette standarden for banesystem i Europa, og dette er en visjon som både forplikter og motiverer. Og vurderinger er at Bybanen i Bergen har de forutsetninger som skal til for å nå dette målet.

Bybanen skal bidra til å gjøre samfunnet mer bærekraftig. Bærekraft skal være en naturlig del av virksomheten fra strategi til daglige operative valg og er en forutsetning for å nå ambisjonene. Det skal jobbes aktivt for å redusere negativ påvirkning og maksimere positiv påvirkning på alle FNs bærekraftsmål. For å sikre at ressurser brukes effektivt skal mål 9, 11, 12 og 13 prioriteres – dette er de områdene der Bybanen har en sentral mulighet til å gjøre en stor forskjell for samfunnet:

Bybanen AS prioriterer FNs bærekraftsmål nr. 9. Innovasjon og infrastruktur, 11. Bærekraftige byer og samfunn, 12. Ansvarlig forbruk og produksjon og 13. Stoppe klimaendringene.

Arbeidet med strategiimplementering har gått for fullt gjennom siste halvår av 2019. Nye styringssystemer er implementert, arbeidet med prosessoptimalisering og forbedringer har pågått kontinuerlig og organisasjonen har aktiviteter innenfor alle de strategiske målområdene.

3. INTRODUKSJON TIL ÅRSREGNSKAPET 2019 FOR BYBANEN AS

3.1 Skatte, regnskapsmessige og selskapsmessige regler

Styret har lagt til grunn at selskapets virksomhet følger de til enhver tid gjeldende regler for internprising av varer og tjenester overfor eier. Dette gjelder også overfor tredjepart. I henhold til "Lov om revisjon" § 2.3 er det avholdt møte mellom selskapets styre og revisor uten at adm. direktør eller andre fra den daglige ledelsen var til stede.

3.2 Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3 - 3 er forutsetning om fortsatt drift lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

3.3 Redegjørelse for årsregnskapet

Bybanen AS har ikke til formål å skaffe eierne økonomisk vinning. Målsettingen er å bidra til at fylkeskommunen når vedtatte mål for kollektivtrafikken i Bergen og for Bybanen spesielt.

Selskapet hadde i 2019 totale inntekter på Kr. 245.356.477 med ett tilhørende underskudd etter skatt på Kr. 743.790. Sammenlignet med 2018 økte inntektene med Kr. 82.733.236 mens resultatet etter skatt ble redusert med Kr. 4.162.247. Hovedårsaken til inntektsøkningen og tilhørende resultatnedgang knytter seg til overtagelse av ansvaret for passasjertrafikken f.o.m 1. juli 2019.

Totalkapitalen pr 31.12.2019 var Kr. 88.145.063, en økning på Kr. 6.163.172 fra 2018. Egenkapitalandelen ble 19 %, en nedgang på 2,4 % - poeng fra 2018. Egenkapitalen anses forsvarlig i forhold til risiko ved og omfanget av virksomheten.

Samlet kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var i 2019 på Kr. 5.815.091. Driftsresultatet utgjorde Kr. - 1.234.951. Forskjellen på Kr. 7.050.042 knytter seg til avskrivninger,

endring i arbeidskapital og betalte skatter. Det ble i 2019 investert i varige driftsmidler for Kr. 2.693.056. Likviditetsbeholdningen pr 31.12.2019 utgjorde Kr. 37.409.984 herunder innstående på skattetrekkkonto Kr. 1.217.519. Arbeidskapitalen pr 31.12.19 er Kr. 17.292.342.

Salg av tjenester til Vestland fylkeskommune, Skyss og Keolis Norge AS finansierer selskapets drift. Selskapets eier har gitt selskapet lån til finansiering av vedlikeholdsutstyr og andre investeringer.

Selskapets finansielle risiko anses som begrenset. Vestland Fylkeskommune garanterer selskapet tilstrekkelig økonomiske rammer. Selskapet har ett langsiktig lån gitt av fylket til finansiering av driftsutstyr. Lånet renteberegnes med markedsrente og nedbetales med årlige avdrag.

Etter hvert som bybaneanlegget utvides samt eksisterende linje blir eldre, øker forvaltningsoppgavene til Bybanen. Dette i forhold til løpende vedlikehold og verdibevaring av infrastruktur og vognmateriell. Det forventes derfor økt aktivitet i selskapet i årene fremover.

Styret mener at årsregnskapet for Bybanen AS gir et korrekt bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret foreslår at underskuddet for 2019 dekkes av annen egenkapital med Kr. 743.790.

3.4 Takk til bedriftens ansatte for stor innsats

Styret er av den oppfatning at prosesser og oppgaver i 2019 har blitt gjennomført på en svært god måte. Ansatte har som i tidligere år bidratt med engasjement og sterk motivasjon for at Bybanen skal bli til det beste for Bergen. Styret takker alle for innsatsen i 2019.

3.5 Styrets sammensetning

Styrets medlemmer:

- Styrets leder, Linn Cecilie Moholt
- Styrets nestleder Astrid Sørensen
- Styremedlem Emil Eike
- Styremedlem Øystein Skaar
- Styremedlem Jørund Vandvik,
- Styremedlem Mona Røsvik Strømme
- Styremedlem Tor André Ljosland

Varamedlemmer:

- Varamedlem Kari Fosseid Aakre
- Varamedlem Sigbjørn Framnes

Styreleder og nestleder er på valg hvert år. Godtgjørelse til styreleder er kr. 120.000, nestleder Kr. 60.000 og styremedlemmer Kr. 45.000. Varamedlemmer godtgjøres etter fylkeskommunens satser for enkeltmøter.

Revisor:
Deloitte AS ved statsautorisert revisor Bjarne Ryland.

Bergen 31. desember 2019
Bergen 20. mai 2020

Linn C. Moholt

Linn Cecilie Moholt
Styreleder

Astrid Sørensen

Astrid Sørensen
Styrets nestleder

Øystein Skaar

Øystein Skaar
Styremedlem

Emil Eike

Emil Eike
Styremedlem

Jørund Vandvik

Jørund Vandvik
Styremedlem

Tor André Ljosland

Tor André Ljosland
Styremedlem

Mona Røsvik Strømme

Mona Røsvik Strømme
Styremedlem

1.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Resultatregnskap

NOTER	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2019	2018
2	Salgsinntekt	244 624 973	162 578 320
	Annen driftsinntekt	731 504	44 922
	Sum driftsinntekter	245 356 477	162 623 241
1, 3	Lønnskostnad	33 533 832	27 212 358
4	Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	2 648 685	2 656 476
1, 8	Annen driftskostnad	210 408 911	128 249 678
	Sum driftskostnader	246 591 428	158 118 512
	Driftsresultat	-1 234 951	4 504 730
	FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Annen renteinntekt	676 614	288 576
	Annen finansinntekt	117 062	51 922
	Annen rentekostnad	306 279	265 613
	Annen finanskostnad	158 093	127 984
	Resultat av finansposter	329 304	-53 099
	Ordinært resultat før skattekostnad	-905 647	4 451 631
11	Skattekostnad på ordinært resultat	-161 857	1 033 174
	Årsresultat	-743 790	3 418 457
	OVERFØRINGER		
	Avsatt til annen egenkapital	-	3 418 457
	Overført fra annen egenkapital	743 790	-
	Sum overføringer	-743 790	3 418 457

2.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Balanse pr. 31. desember

NOTER	EIENDELER	2019	2018
	Anleggsmidler		
	Immaterielle eiendeler		
	Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker o.l.	128 000	-
	Sum immaterielle eiendeler	128 000	-
	Varige driftsmidler		
4	Maskiner og anlegg	7 682 007	8 334 605
4	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	7 336 517	6 767 548
	Sum varige driftsmidler	15 018 524	15 102 153
	Sum anleggsmidler	15 146 524	15 102 153
	Omløpsmidler		
10	Varer	9 567 009	9 774 480
	Fordringer		
9	Kundefordringer	22 748 903	18 524 045
	Andre kortsiktige fordringer	3 272 642	3 293 265
	Sum fordringer	26 021 545	21 817 310
5	Bankinnskudd, kontanter o.l.	37 409 984	35 287 949
	Sum omløpsmidler	72 998 538	66 879 738
	SUM EIENDELER	88 145 063	81 981 891

2.1

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Balanse pr. 31. desember

NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	2019	2018
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
13	Aksjekapital	1 550 000	1 550 000
	Sum innskutt egenkapital	1 550 000	1 550 000
	Opptjent egenkapital		
	Annen egenkapital	15 227 208	15 970 998
	Sum opptjent egenkapital	15 227 208	15 970 998
12	Sum egenkapital	16 777 208	17 520 998
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
3	Pensjonsforpliktelser	3 184 803	2 512 660
11	Utsatt skatt	476 856	630 709
	Sum avsetning for forpliktelser	3 661 659	3 143 369
	Annen langsiktig gjeld		
7, 9	Øvrig langsiktig gjeld	12 000 000	13 000 000
	Sum annen langsiktig gjeld	12 000 000	13 000 000
	Kortsiktig gjeld		
9	Leverandørgjeld	21 573 779	12 166 931
11	Betalbar skatt	336	1 060 277
5	Skyldige offentlige avgifter	3 599 818	6 746 738
6	Annen kortsiktig gjeld	30 532 263	28 343 577
	Sum kortsiktig gjeld	55 706 196	48 317 524
	Sum gjeld	71 367 855	64 460 893
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	88 145 063	81 981 891

2.1

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Kontantstrømpstilling

NOTER	KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2019	2018
	Ordinært resultat før skattekostnad	-905 647	4 451 631
12	Periodens betalte skatt	-1 060 277	-902 730
5	Ordinære avskrivninger	2 648 685	2 656 476
	Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	5 389 461	6 257 585
4	Forskjeller i pensjonsmidler/-forpliktelser	672 143	50 545
	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	-929 274	8 844 792
	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 815 091	21 358 299
	KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	199 375
5	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 693 056	-1 830 135
	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2 693 056	-1 630 760
	KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
8	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 000 000	-1 000 000
	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 000 000	-1 000 000
	Netto endring i bankinnskudd, kontanter o.l.	2 122 035	18 727 539
	Beholdning av bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 1.1.	35 287 949	16 560 408
	Beholdning av bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 31.12.	37 409 984	35 287 949

3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019 Noter til regnskap

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for øvrige foretak. Selskapet har tidligere vært et lite foretak, men oppfyller ikke lenger disse kravene, og har i 2014 gått over til å være et øvrig foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anskaffelseskost vurderes etter FIFO- prinsippet. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Leasing / leieavtaler

En leieavtale skal klassifiseres som finansiell eller operasjonell i samsvar med avtalens reelle innhold. Dersom det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll knyttet til det underliggende leieobjektet er gått over på leietaker skal leieavtalen klassifiseres som finansiell, og eiendeler og forpliktelser balanseføres. Øvrige leieavtaler er operasjonelle. For operasjonelle leieavtaler er leiekostnaden en driftskostnad som kostnadsføres løpende.

Pensjoner

Selskapet er medlem av Kommunens Sentralforbund og har tjenstepensjon i henhold til hovedtariff-avtalen. Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10% av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10%-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Kontantstrømpstilling

Kontantstrømpstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

1.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

Note 1 – Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnad	2019	2018
Lønninger	25 575 372	21 151 787
Arbeidsgiveravgift	4 003 960	3 339 966
Pensjonskostnader	672 143	50 545
Andre ytelser	3 282 357	2 670 059
Sum	33 533 832	27 212 358

Selskapet har i 2019 sysselsatt 30 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 179 815	376 000
Pensjonskostnader	23 643	0
Annen godtgjørelse	5 545	0

Lån og sikkerhetsstillelser til ledende ansatte, tillitsvalgte og aksjeeiere m.v.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

Honorar til revisor eks. mva utgjør:	2019	2018
Lovpålagt revisjon	106 318	84 500
Regnskapsteknisk bistand	17 600	17 600
Skatterådgivning - teknisk oppsett av ligningspapirer	18 200	18 200
Sum	142 118	120 300

2.0 & 3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

Note 2 – Salgsinntekter

Pr. virksomhetsområde:	2019	2018
Forvaltning av Bybanens infrastruktur og sporvogner	244 624 973	162 578 320
Annet	731 504	44 922
Sum	245 356 477	162 623 241

Pr. geografisk marked:

Hordaland	245 356 477	162 623 241
Sum	245 356 477	162 623 241

Note 3 – Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Selskapet har pensjonsordning som omfatter alle selskapets ansatte. Pr. 31.12.2019 omfatter pensjonsordningen 29 aktive ansatte og 1 pensjonist.

Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsen er dekket gjennom Kommunal Landspensjonskasse. Selskapet endret i 2014 regnskapsprinsipp hvor netto pensjonsforpliktelse fra og med 2014 vises i balansen.

Den beregnede pensjonsforpliktelsen pr. 1.1.2014 ble ført som en prinsippendring direkte mot egenkapitalen, årets endring i pensjonsforpliktelse føres som lønnskostnad.

	2019	2018
Nåverdi av åres pensjonsopptjening	3 678 617	2 714 605
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	481 232	352 866
Avkastning på pensjonsmidler	-595 925	-472 170
Administrasjonskostnad/rentegaranti	127 619	118 632
Arbeidsgiveravgift	520 507	382 665
Netto pensjonskostnad (etter arbeidsgiveravgift)	4 212 050	3 096 598

3.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

4.0, 5.0 & 6.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

Note 3 forts. – Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

	2019	2018
Opptjente pensjonsforpliktelser	19 759 351	14 859 937
Beregnete pensjonsforpliktelser	19 759 351	14 859 937
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-15 505 023	-12 351 672
Arbeidsgiveravgift	599 860	353 665
Ikke resultatført virkning av estimatavvik inkl. arb.g.avgift	-1 669 385	-349 270
Netto pensjonsforpliktelse	3 184 803	2 512 660

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	1,80 %
Forventet lønnsvekst	2,25 %
Forventet G-regulering	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	1,24 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,20 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer. Estimatavik som overstiger 10% av det høyeste av beregnet pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjonsmidler, amortiseres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Note 4 – Anleggsmidler

	Driftsløsøre, inventar og kjøretøy	Arbeids- maskiner	Kontor- maskiner	Lisenser	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1	13 496 644	20 229 845	1 038 092		34 764 581
Tilgang kjøpte anleggsmidler	1 659 485	579 216	326 355	128 000	2 693 056
Anskaffelseskost 31.12	15 156 129	20 809 061	1 364 447	128 000	37 457 637
Akkumulerte avskrivninger 31.12	8 258 972	13 127 053	925 087		22 311 112
Akkumulerte nedskrivninger pr 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.19	6 897 157	7 682 008	439 360	128 000	15 146 525
Årets ordinære avskrivninger	1 274 204	1 231 814	142 667		2 648 685
Økonomisk levetid	3-10 år	5-15 år	3-5 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 5 – Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkkonto (bundne midler) per 31.12.2019 er på kr 1 217 519. Beløpet dekker skyldig skattetrekk per 31.12.2019.

Note 6 – Annen kortsiktig gjeld

	2019	2018
Avsetning påløpte forpliktelser	10 002 160	21 511 217
Andre kortsiktige poster	13 378	7 548
Skyldig styrehonorar	462 105	325 000
Skyldige feriepenger	2 791 051	2 307 084
Annen kortsiktig gjeld	17 263 570	4 192 728
Sum	30 532 263	28 343 577

7.0, 8.0 & 9.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

Note 7 – Fordringer og gjeld

	2019	2018
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år		
Hordaland Fylkeskommune	7 000 000	8 000 000

Selskapets gjeld til Hordaland Fylkeskommune renteberegnes. I 2019 er det kostnadsført renter på kr 301.918.

Note 8 – Leieavtaler

Årets leiekostnader fra operasjonelle leieavtaler	2019	2018
Leieavtale Hordaland Fylkeskommune	0	29 166 656
Annet	0	250 103
Sum	0	29 416 759

Bybanen AS har ikke lengre en operasjonell leieavtale med Hordaland Fylkeskommune, da Keolis AS som operatør har overtatt denne.

Note 9 – Mellomværende med eier

Fordringer	2019	2018
Kundefordringer	22 465 918	5 251 597

Gjeld	2019	2018
Leverandørgjeld	0	125 000
Langsiktig gjeld	12 000 000	13 000 000
Sum	12 000 000	13 125 000

Langsiktig gjeld renteberegnes. Hordaland Fylkeskommune eier 100% av aksjene i Bybanen AS.

10.0 & 11.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

Note 10 – Varer

	2019	2018
Varelager (reservedeler)	5 270 920	5 581 752
Varer i kommisjon	4 296 089	4 192 728
Sum	9 567 009	9 774 480

Note 11 – Skatt

Årets skattekostnad - resultatført skatt på ordinært resultat	2019	2018
Betalbar skatt	-8 004	1 060 277
Endring i utsatt skatt	-153 853	-27 103
Skattekostnad ordinært resultat	-161 857	1 033 174

Skattepliktig inntekt:

Ordinært resultat før skatt	-905 647	4 451 631
Permanente forskjeller	207 845	128 810
Endring i midlertidige forskjeller	699 329	-6 803
Skattepliktig inntekt	1 527	4 573 637

Betalbar skatt i balansen:

Betalbar skatt på årets resultat	336	1 060 277
Gevinst- og tapskonto	336	1 060 277

Beregning av effektiv skattesats:

Resultat før skatt	-905 647	4 451 631
Beregnet skatt av resultat før skatt	-199 242	1 023 875
Skatteeffekt av permanente forskjeller	45 726	29 626
Effekt av endring av skattesats	0	-28 669
Sum	-153 516	1 024 833

Effektiv skattesats	17,0 %	23,0 %
---------------------	--------	--------

12.0 & 13.0

Bybanen AS - årsregnskap 2019
Noter til regnskap

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller:

	2019	2018	Endring
Varige driftsmidler	5 276 781	5 285 080	8 299
Gevinst – og tapskonto	75 550	94 438	18 888
Pensjonspremie/- forpliktelse	-3 184 803	-2 512 660	672 143
Sum	2 167 528	2 866 858	699 330
Utsatt skatt (22 %)	476 856	630 709	153 852
Effekt av endring av skattesats		-28 669	

Note 12 – Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
EK pr. 31.12.2018	1 550 000	15 970 998	17 520 998
Årets endring i EK			
Årets resultat		-743 790	-743 790
EK pr. 31.12.2019	1 550 000	15 227 208	16 777 208

Note 13 – Aksjonærer

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	1 000	1 550	1 550 000
Sum	1 000		1 550 000

Eierstruktur

Aksjonær i selskapet pr. 31.12. var:

	Antall	Eierandel	Stemmeandel
Hordaland Fylkeskommune	1 000	100 %	100 %
Totalt antall aksjer	1 000	100 %	100 %

Alle aksjer har like rettigheter i selskapet.

Deloitte.

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway

Tel: +47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Bybanen AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Bybanen AS' årsregnskap som viser et underskudd på kr 743.790. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Registrert i Foretaksregisteret. Medlemmer av Den norske Revisorforening. Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 3. juni 2020
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

bybanen
BERGEN LIGHT RAIL

